

HÍRLEVÉL

2021/III

Gyermekjogi
Civil
Koalíció

A GYERMEKJOGI CIVIL KOALÍCIÓ HÍREI

- **Nyilatkozatot adtunk ki az ún. gyermekvédelmi népszavazás kapcsán**

A Gyermekjogi Civil Koalíció 21 szervezete, 14 egyéni szakértője fogalmazta meg a kormányzat által meghirdetett ún. “gyermekvédelmi” népszavazás kapcsán az 5 legfontosabb gyermekjogi-gyermekvédelmi kérdést.

<https://gyermekjogicivilkoalicio.hu/aktualis/nyilatkozat-a-gyermekvedelmi-nepszavazasrol/>

- **Meg-/újjaalakultak munkacsoportjaink**

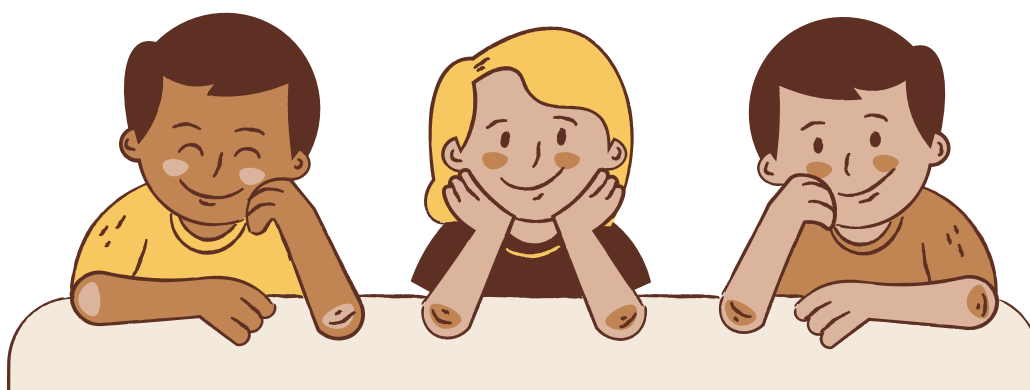
A hatékonyabb és proaktívabb közös munka érdekében, az ENSZ Gyermekjogi egyezményének megfelelően 6 munkacsoport alakult meg a nyár, kora ősz folyamán, a következő témákban: 1. alternatív gondoskodásban élő gyermekek jogai, 2. erőszak elleni küzdelem 3. fogyatékossgal élő gyermekek, 4. diszkrimináció, 5. oktatás, 6. gyermekjólét.

Az **alternatív gondoskodás munkacsoport** online műhelybeszélgetést tartott szeptember 29-én, közel 80 résztvevővel "A gyermekvédelem nehézségei a pedofiltörvény árnyékában" címmel.

- **Találkozó az Európai Bizottság Magyarországi Képvisletével**

A Koalíció vezetősége egyeztetett a lehetséges együttműködés irányairól.

TAGJAINK HÍREI

Európai Szülők Magyarországi Egyesülete (ESZME)

- **Utolsó napok – még jelölhetnek szülők tanárokat a Varga Gábor-díjra**

Október 10-éig lehet még jelölni tanárokat a 2021-es Varga Gábor-díjra. Európa egyetlen olyan díját, amellyel szülők és szülők közösségei jutalmazták a velük együttműködő, a gyerekek és szülők jogait tiszteletben tartó pedagógusokat, minden évben a Gyermekjogi Világnapon, november 20-án adja át az ESZME. Ez a nap egyben – és talán nem véletlenül – a névadó, az Alsóerdősi Általános Iskola és Gimnázium egykori fantasztikus igazgatója születésnapja is. A lassan 10 éves díj odaítéléséről új kuratórium dönt 2020 óta, korábbi díjazottak. Reméljük, az elmúlt másfél évben szorosabbá vált a családok és iskolák együttműködése, és az eddigieknél több pedagógust tartanak a díjra érdemesnek a szülők. Bővebb információ az ESZME honlapján <https://europaiszulok.wordpress.com/varga-gabor-dij/>

- **Gyermekjogi alapú tanárképzések a család és iskola együttműködéséről Budapesten és Amszterdamban**

A Parents International nemzetközi szervezet, amelynek az ESZME a magyar tagja, együttműködési megállapodást kötött Európa legnagyobb nemzetközi tanártovábbképző intézményével, az Europass Teacher Academy-vel. Az együttműködés keretében Amszterdamban számos képzést kínálunk, amelyeken rendszeresen vannak magyar résztvevők is, hiszen az iskolák a részvételi költségeket Erasmus+ Mobility Grant támogatásból is fedezni tudják. Az együttműködés keretében Budapesten is szervezünk nemzetközi képzéseket az iskola és a család együttműködése témakörben angol nyelven, de a képzés magyar nyelven is elérhető tantestületek számára. A képzésről angol nyelvű információ itt érhető el: <https://www.teacheracademy.eu/course/parent-teacher-collaboration/>

Európai Szülők Magyarországi Egyesülete (ESZME)

- **Szülők mentorálnak szülőket és tanárokat – a Parent'R'Us program világsiker és elérhető Magyarországon is**

A Parent'R'Us programot a HundrED nemzetközi oktatás-innovációs közösség a világ 12 leginnovatívabb és legrugalmasabban megvalósítható olyan programja közé választotta, amelyek a szülők bevonását célozzák gyerekeik oktatásába. A program különlegessége, hogy olyan szülők a fő célcsoportja, akikkel hagyományosan az iskolának nehezebb a kapcsolattartás. Közülük azok, akiknek az átlagnál egy kicsit jobb az iskolával a kapcsolata, mentorálnak más, hasonló problémákkal küszködő szülőket, és – ami a siker kulcsa – gyerekeik tanárait is. A cél az, hogy az iskola, a Gyermejközi Egyezmény betűje és szelleme szerint, változzon. Ha nem az iskola fehér, középosztálybeli értékrendjét próbálják erőltetni, lehetővé válik, hogy a gyerekek valóban a nekik legjobb oktatást kapják, így tanulmányi eredményeik is javulnak. Ami ennél is fontosabb, jól is érzik magukat az iskolában, ami megalapozza a mai világban nélkülözhetetlen élethosszig tartó tanulását. A programról a HundrED jelentésben olvashatnak az érdeklődők, de bővebb információkért keressék az ESZMÉ-t.

<https://hundred.org/en/collections/parental-engagement>

- **Segítség a hátrányos helyzetű gyerekek tanuláshoz**

A Parents International és az ESZME évek óta együttműködik a Liget Műhely Alapítvánnyal a Future Memory programban. A program célja, hogy hátrányos helyzetű gyerekeket és szüleiket segítse abban, hogy a gyerekek biztatóbb jövőjét megalapozzák. Ebben az évben a Phereclos projekt jóvoltából különleges utazásra indultunk. Az élménypedagógia és az agykutatás eredményeit felhasználó, szórakoztató foglalkozások keretében idén a gyerekek és szüleik arra ébredhetnek rá, hogy a mumusnak számító természettudományos tantárgyak nem is annyira nehezek, viszont a mindennapi életben az ezekből megszerezhető tudásra szükség van. A foglalkozások jelenleg Salgótarjánban és Tiszafüreden, továbbá egy szerbiai magyar iskolában zajlanak, de a foglalkozások leírása megtalálható az interneten, és szinte bárhol, minimális befektetéssel megvalósíthatóak. A program fontos eleme, hogy a csak gyerekeknek szóló foglalkozások mellett rendszeresen vannak olyan délutánok is, amikor (hátrányos helyzetű) szülők, a gyerekek és a pedagógusok együtt tanulnak játékosan. <https://futurememory.eu/>

Rosa Parks Alapítvány

- **Céges érzékenyítő foglalkozások**

A nyáron új fába vágtuk a fejszénket, ingyenes, interaktív, érzékenyítő foglalkozást dolgoztunk ki cégeknek. Ezzel az a célunk, hogy beszélgetést kezdeményezzünk a hátrányos helyzetű gyerekeket érő szegregációról, a rasszizmusról, az oktatási hátrányok rendszerszintű okairól, és hogy minél többen ismerkedjenek meg az általunk képviselt módszerekkel, amelyekkel a minden gyereket megillető befogadó oktatásért dolgozunk. Az első ilyen foglalkozás a McKinsey & Company munkatársaival nagyon jól sikerült, nem állunk meg, ősszel további cégekhez megyünk majd.

Folyamatosan várjuk vállalatok jelentkezését ingyenes programunkra az adomanyszervezes@rosaparks.hu címen!

- **Táboroztak a Láthatatlan Tanodás gyerekek**

Minden nyáron ottalvós és napközis tábort is szervezünk a tanodásainknak. Az ottalvós táborba az iskolásokat vittük magunkkal, a napközis táborban pedig az óvodásoknak szerveztünk programokat. Idén Mórahalomra, a Nagyszéksóstóra utaztunk, ahol három napot töltöttünk együtt. Voltunk madárlesen, hatalmas társasjáték partikat játszottunk, ellátogattunk a szegedi vadasparkba és még lovaskocsikáztunk is! Idén is ez volt az év egyik legjobb három napja!

A tábor során meglátogattuk a Gezemice birtokat, önkénteseink pedig pályaorientációs foglalkozást szerveztek a gyerekeknek. Az eseményről csodás kisfilm készült:

<https://www.youtube.com/watch?v=ARp9eOPCKlc>

Rosa Parks Alapítvány

- Ezt követte az év másik négy legjobb napja, amikor is augusztusban megtartottuk a napközis táborunkat. A bázis a Mandák-ház volt, de eltöltöttünk egy izgalmas napot a Minipoliszban, ahol a gyerekek kipróbálhatták magukat felnőtt szerepekben, illetve ellátogattunk a Csodák Palotájába is, ahol belevetettük magunkat a tudományos játszótér világába! sok színes programmal készültek az önkéntesek is, illetve eljött hozzánk a Mag tér műhely is egy kis kerámiázásra, és újra velünk volt Somhegyi Gyuri színész is, aki játékos improvizációs feladatokkal készült a gyerekeknek. Nagyon jól sikerült négy nap volt, mindenki feltöltődve vágott neki a szeptemberi iskolakezdésnek!
- **A nyíregyházi teleprehabilitáció nem csupán a lakóhelyi szegregációt növeli, de az iskolai elkülönítést is jól szolgálja.- Az Európai Bizottsághoz fordultunk**

Partnerünkkel, a nyíregyházi Hátrányos Helyzetű Családok Országos Egyesületével júliusban adatokat gyűjtöttünk arról, hogy a nyíregyházi teleprehabilitációs program- amely lényegében az egyik szegregátum felszámolásával a város másik szegregátumának felduzzasztását eredményezte,- milyen következményekkel járt az átköltöztetett családok gyerekeinek óvodáztatására és iskoláztatására.

Mint arról korábban már hírt adtunk, a helyi egyesület képviselőjében az ombudsmanhoz fordultunk az ügyben, mert véleményünk szerint megengedhetetlen, hogy milliárdos uniós forrásokból a helyi önkormányzat úgy számolja fel a város egyik, romák által lakott telepét, hogy számukra a város legnagyobb szegregátumában, a Huszártelen ajánl fel másik lakást. Ezzel a Huszártelep lakosság száma jelentősen nőtt, az átköltöztetett családok bár szebb lakásokba, de ugyanúgy szegregált körülmények közé kerültek.

Rosa Parks Alapítvány

- Megvizsgáltuk ezért azt is, hogy mi történt a gyerekekkel, hova kerültek a költözés nyomán, milyen óvodába, iskolába járnak. Ha más előnye a korábbi, Keleti lakótelepi lakóhelyüknek nem is volt, de onnét vegyes összetételű, állami iskolákba jártak ugyanis korábban a gyerekek. A költözés nyomán a gyerekek fele került át vagy kezdte meg tanulmányait a Huszártelepen működő görögkatolikus óvoda és iskolába. A telepi Sója Miklós Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola akkor vált közismertté, amikor a kinyitása miatt pert indított az Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány. A per következménye kettős lett: egyrésztől megállapítást nyert, hogy a telep közepén önkormányzati támogatással megnyitott egyházi iskolába kizárólag roma gyerekek járnak, azonban az iskola egyházi jellege miatt annak működését az alsóbb bíróságok véleményével ellentétben a Kúria végül jogszerűnek találta. Másrésztől az ügy következménye, hogy hazánkkal szemben a roma gyerekek iskolai szegregációja miatt ún. kötelezettségszegési eljárást indított az Európai Bizottság, a vizsgálat 2016 óta folyamatban van. 5 éve nem tudta tehát a Kormány meggyőzni az uniós szerveket arról, hogy fellép a roma gyerekek iskolai szegregációjával szemben.
- Most az uniós forrásból megvalósuló teleprehabilitáció következtében éppen ezt az iskolát sikerült feltölteni olyan újonnan beköltöző roma gyerekekkel, akik korábban vegyes, integrált iskolákba jártak, vagy kezdték volna meg tanulmányaikat.
- 26 család 51 gyermekéről nyert partnerünk kérdőívezéssel adatokat. Az összes megkérdezett család gyermekeinek közel felel a Huszártelepre költözés nyomán a korábban etnikailag vegyes intézményből egy etnikailag homogén óvoda/iskolai környezetbe került. Lakóhelyi elkülönítésük fenntartása egyúttal tehát iskolai/óvodai szintű elkülönítésüket is eredményezte.

Rosa Parks Alapítvány

- A kérdőívezés során arról is kérdeztük a családokat, hogy mi motiválta őket abban, hogy gyerekeiket a Huszártelenen működő Sója Miklós óvodába vagy iskolába írássák be a költözést követően. Azok, akik erre a kérdésre adtak választ, 100%-ban a lakóhelyhez való közelségre hivatkoztak. Senki nem jelölte meg a vallásos nevelést vagy a pedagógiai módszereket. Ugyanehhez a kérdéshez kapcsolódott szorosan az a kérdésünk is, hogy belvárosi, azaz nem a huszárteleni óvodát vagy iskolát választana-e a gyermekének, amennyiben rendelkezésre állna a telepről iskolabusz szolgáltatás is. Erre szinte minden megkérdezett igennel válaszolt, de az intézményt váltók közül csupán egy gyerek esetében nyilatkozott úgy szülője, hogy még iskolabusz indítása esetén sem vinné gyermekét belvárosi, körzetes iskolába. Az iskolai integráció előfeltétele tehát- miként az a már korábban is Huszártelenen élő gyermekek esetében is felmerült- az iskolabusz szolgáltatás újraindítása. Rákérdeztünk arra is, hogy vajon a frissen a Huszártelenre beköltözött szülők egyáltalán tisztában vannak-e azzal, hogy új lakcímük alapján melyik általános iskolába vagy óvodába tartoznak körzetileg, vagyis melyik az az intézmény, amely kötelező felvételt biztosít részükre. Megdöbbentő eredményre jutottunk: szinte senki sem tudja, hogy a Huszártelenről melyik állami, integráló iskolába mehetett volna gyermeke. A szegregáltan oktatott SNIs gyermekeket és a középiskolásokat leszámítva, a fennmaradó 41 gyerek közül csupán 4 esetben tudta a szülő, hogy melyik intézmény a körzetes gyermeke számára. **Azaz az átköltöző, alacsonyan iskolázott, roma családok semmilyen tájékoztatást nem kaptak arról, hogy új lakóhelyük szerint melyik állami iskolába nyerhetnek biztosan felvételt.** A telepi iskola választása mellett tehát az információhiány is szólhatott annak közelségén túl.
- A kérdőívezés nyomán gyűjtött adatok alapján az ombudsmanhoz korábban benyújtott panaszunkat kiterjesztettük az iskolai szegregációra is, egyúttal a kérdőívezés eredményéről tájékoztattuk az Európai Bizottságot is.

SOS Gyermekfalvak Magyarország

- **Traumatudatos képzés -"Biztonságos terek - kibontakozó gyerekek"**

Az SOS Gyermekfalvak 2021 második félévében 5 db 2-szer 3 napos traumatudatos képzést indított el a „Biztonságos terek-kibontakozó gyerekek” projekt keretében, melyből már két képzés le is zárult. Budapesten és Sopronban összesen 33 fő végezte el a képzést, két képzésnél, Budapesten és Kecskeméten túl vagyunk az első három napon 36 fővel, és októberben kezdődik az utolsó képzés, Orosházán 19 fővel.

A résztvevők számos helyről és munkakörből érkeztek: munkakör szerint gyámok, nevelőszülők, örökbefogadási és nevelőszülői tanácsadók, gyermekjóléti szakszolgálat munkatársai, pszichológusok, egyetemi oktatók. Munkahely szerint állami és civil ellátók, minisztériumi munkatársak.

2021. szeptember 30-án benyújtottunk két képzést akkreditációra: a Traumaérzékenység a gyermekvédelemben című tanfolyam részben a fenti képzés tapasztalataira épül, azt vinné tovább, immár pontszerző formában; A trauma és a gyermekvédelmi gondozás: Bevezetés a traumaérzékeny megközelítésbe pedig szakmai blended learning formájában, egyénileg elvégezhető E-learning és csoportos feldolgozás keretében vezetné be a résztvevőket a traumaérzékeny gondolkodásba 2022-től kezdődően.

További információ: Kelemen Alexandra projekt asszisztens, e-mail címe: alexandra.kelemen@sos.hu.

Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány

- **Átfogó gyermekvédelmi program a harmadik kerületben**

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvánnyal közösen kiáll a gyerekekkel szembeni bántalmazás megelőzése és kezelése mellett. Az együttműködés során a bántalmazási esetek megelőzéséhez, felismeréshez és utánpótlásához kínál az Alapítvány eszköztárat az Önkormányzatnak. A program nemcsak a gyermekvédelemben dolgozókat, hanem a szülőket, gondviselőket is segíti a megelőzésben, a hasznos ismeretek elsajátításában. Az együttműködés keretében az Alapítvány tavasszal összegyűjtötte a kerületi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek véleményét egy online igényfelmérés segítségével. Ezt követően az eredmények alapján javaslatot tett, hogy az Önkormányzat miképp tudná szorosabbá tenni a szakemberek közötti együttműködést. Emellett az Alapítvány jogásza és pszichológusa havonta ingyenes, online jogsegélyszolgálatot és tanácsadást tart a kerületben dolgozók vagy ott élők számára. A kerület lakosságának érzékenyítése céljából plakátkampányt indított az Önkormányzat, amelyhez a plakátokat az Alapítvány készítette el. A NEMECSEK Program szakmai vezetői a kerületi óvodapedagógusoknak tréningeket, képzéseket tartottak. Az érdeklődő óvodák pedig saját gyermekvédelmi irányelvüket elkészítésén dolgoznak, amelyet ugyancsak a NEMECSEK Program szakmai vezetői mentorálnak. Két gyermekjogi email kurzus is készült, egy laikusoknak és egy szakembereknek szóló, amelyekre az Önkormányzat honlapján ingyenesen lehet feliratkozni.

<https://hintalovon.hu/2021/09/09/atfogo-gyermekvedelmi-program-a-iii-keruletben/>

Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány

- **Közösségi gyermekvédelem**

A gyerekek erőszakkal szembeni védelme azon is múlik, hogy mennyire biztonságos és védelmező az a közösség, ahol felnőnek. 2021-ben a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány regionális kutatást végzett a bántalmazásról, hogy a felnőtt társadalom, a gyerekek és egy kiválasztott helyi közösség véleményének megismerésével megerősítse a közösségek védelmet nyújtó erejét. A kutatás felmérte, hogy milyen információi vannak a gyerekeknek és a felnőtteknek a bántalmazásról, véleményük szerint mi számít erőszaknak, honnan jutnak ezzel kapcsolatos információhoz, és tudják-e, kihez fordulhatnak, hová kell jelezni, ha bántalmazást tapasztalnak. A kutatás vizsgálta azt is, hogy kit tartanak felelősnek abban, hogy ezeket kezelje, hol érzik erősebbnek a felelősségüket, milyen közösségek tagjaként lépnének fel erőteljesebben az erőszakkal szemben. A kutatás eredményeit 2021 őszén mutatja be az alapítvány, és a Magyarországon, Szlovákiában, Moldovában és Romániában zajló felmérés alapján cselekvési tervet dolgoz ki. <https://hintalovon.hu/kozossegi-gyermekvedelem/>

- **Hogyan vehetjük észre, ha egy politikai kampány kihasználja a gyerekeket? – Gyerekközpontú útmutató politikai kampányokhoz**

A választási kampány közvetetten és közvetlenül is érinti a gyerekeket. A választások alkalmat adnak állampolgári nevelésük formálására, a demokratikus értékek megismerésére, de arra is, hogy politikai célokból felhasználják a gyerekeket. Egy gyerek nem eszköz, nem díszlet, hanem jogokkal rendelkező állampolgár. A jogait sérti, ha kihasználják, vagy más módon politikai előnyszerzésre használják. A Hintalovon Alapítvány politikai kampányokról szóló gyerekközpontú útmutatója azért jött létre, hogy segítsen felismerni a gyerekekkel való politikai visszaéléseket.

<https://hintalovon.hu/2021/07/26/hogyan-veheted-eszre-ha-egy-politikai-kampany-kihasznalja-a-gyerekeket/>

Igazgyöngy Alapítvány

Pályaorientáció az Igazgyöngyben, Told

A következő generációért, de a mostanival. Ez az igazgyöngyös mottó határozza meg azt a speciális programot, amit az idén emeltük új szintre Toldon. Eddig is fontos volt ez a terület, dolgoztunk rajta a tanodában, most azonban az UniCredit pályázati támogatásával új területeket vontuk be ebbe. A középiskolás gyerekek heti háromszori tanodás fejlesztéséhez a High-School coaching programjában önismereti képzést kaptak, nyáron pedig diákmunkára alkalmaztuk őket a szüleik, rokonaik, a falubeliek mellett az Igazgyöngy társadalmi vállalkozásában. A munka megkezdése előtt egy képzést kaptak, ahol elolvastuk és értelmeztük a munkaszerződés minden pontját, és kitértünk a feketemunka kockázataira is. Elmagyaráztuk nekik a járulékokat, az adózást, az egészségbiztosítást, és a nyugdíjat. Ezután a különféle munkaterületen dolgoztak, munkatapasztalatot szereztek, kézművességben, mezőgazdasági területen, és a főzésben is. A diákmunkában a felnőttek, akik mellett dolgoztak, mentoráló feladatot is kaptak, ami őket is fejlesztette. A legfontosabb egy olyan minta adása, megtapasztalása, családi-közösségi megerősítése volt, amire ebben a kis faluban nem igazán van lehetőség. A viszonyulás, a munkavállalói kompetenciák megalapozásának különleges színtere lett ez, ami a többi fejlesztéssel megtámogatva reményeink szerint tényleges esélyt ad a generációs szegénységben élő gyerekeknek egy másfajta életstratégia felépítésére. A program két éven át folytatódik, folyamatosan bevonva a felsőtagozatos gyerekeket is, fontos tapasztalatokat adva nekünk, fejlesztőknek is.

UNICEF Magyarország

- **Ébresztő-óra**

Ébresztő-óra projektünk 1200 gyermeket ért el a nyáron cyberbullying tematikával – részt vettünk Erzsébettáborokon, 4 iskolai táborban, illetve a Művészetek Völgyén is, ahol szabadtéri foglalkozásokat tartottunk. Programunk októbertől egy mentális egészséggel foglalkozó iskolai programmal bővül. Új óratematikánk foglalkozik többek között a pszichés jólléthez való joggal, gyermekek lelki egészségével, annak fontosságával, illetve kezelésével, amelyhez 30 új önkéntes képzőt képeztünk ki. Az előző hetekben elkészült első promóciós videónk is.

- **Fiatal Nagykövetek program**

Az elmúlt időszakban megújult a Fiatal Nagykövetek programunk, idén 5 új diák csatlakozott csapatunkhoz azzal a céllal, hogy korosztályukat képviseljék. A következő linken lehet bővebben olvasni róluk: <https://unicef.hu/fiatal-nagykövetek>, illetve már az Instagramon és a Facebookon is megtalálhatóak. A program keretein belül nagyköveteink havi két tartalmat gyártanak, illetve videókkal készülnek a cyberbullying e-learning tananyagunkhoz is.

Az új csapat megkezdte működését, Bellai Zorka Fiatal Nagykövetünk klímaszorongás témában adott interjút a Magyar Narancsnak, Kunos Roxána pedig a Budapest Climate Summit kerekasztal résztvevője lesz.

- **Cyberbullying projekt**

A cyberbullying kampányunk folytatásaként elkészült 5 alkalmas e-learning tanfolyamunk, amely novembertől válik majd elérhetővé. A projekt részét képezi továbbá egy 3 részes webinar is, amely novembertől lesz elérhető az UNICEF Youtube csatornáján, Facebook-on, stb.

UNICEF Magyarország

- **Jogsegély Központ**

Jogsegély szolgálatunk átlagosan havonta 6 gyermekjoggal, illetve gyermekbántalmazással kapcsolatos megkeresést válaszol meg. Az elmúlt időszakban aktualizáltuk a honlapunkat, ahol kiemelten megtalálhatóak azok a területek és témák, amelyekben segítséget tudunk nyújtani. Honlapunkat a következő linken lehet elérni: <https://unicef.hu/ezt-tesszük-itthon/segitunk/unicef-jogsegely>

- **Kilátó Élményprogram**

Gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyerekeknek szóló programunk részeként a nyár folyamán 4 kalandterápiás táborot valósítottunk meg, illetve több szabadtéri kulturális programon (hajókirándulás, múzeumlátogatás) vettünk részt a gyerekekkel. Szeptembertől folytatódnak a rendszeres, intézményen belüli élménypedagógia/élményterápiás foglalkozások három gyermekotthonban és egy javtóintézetben.

- **Pro Bono Szupervízió - ingyenes mentálhigiénés szaktanácsadás**

Szupervízió programunk keretein belül ingyenes mentálhigiénés szaktanácsadást kínáltunk pedagógusoknak, gyermekjóléti alapellátásban és gyermekvédelmi szakellátásban dolgozóknak. Április óta 180 órányi szupervíziót biztosítottunk, 60 klienst láttunk el. Jelenleg folyamatban van a program tanulságainak megfogalmazása, amelynek célja, hogy a kijelölt döntéshozók felé szakmai ajánlást készítsünk, építve arra, amit az elmúlt időszakban tanultunk.

UNICEF Magyarország

- **Mentális egészség**

Az UNICEF Magyarország és a Publicus Intézet korábbi kutatásaiban a szülők nyilatkoztak gyermekük mentális állapotáról, ezúttal pedig 30 szakember (pedagógus és pszichológus) bevonásával készítettünk kvalitatív interjút a COVID-19 járvány mentális egészségre gyakorolt hatásairól. Kritikus helyzetekről számoltak be a pedagógusok, a gyerekek körében pedig minden eddiginél több szorongást, pániktünetet, illetve depressziót okozott a járványhelyzet. A kutatásról a következő linken lehet bővebben olvasni: <https://unicef.hu/igy-segitunk/hireink/szorongast-depressziot-alvaszavart-okozott-a-gyerekek-koreben-a-jarvany>.

Hogyan segítjük a pedagógusokat a mentális problémák vagy gyermekbántalmazás felismerésében és kezelésében? A COVID-19: Visszatérés az iskolába című kiadványunkban gyakorlati tippekkel és tanácsokkal szolgálunk a tanárok és az iskolai vezetők számára, hogy a szakemberek időben felismerjék azokat a jeleket, amelyek gyermekbántalmazásra vagy mentális problémákra utalnak és minél hatékonyabban válaszolhassanak a gyermekvédelmi kihívásokra. A kisokosban felsoroljuk azokat a tényezőket, amelyekkel a pedagógusok találkozhatnak az újranyitó iskolákban. <https://unicef.hu/mentalis-egeszseg/tanacsok-pedagogusoknak>

Aktív médiajelenlétünk mellett rendszeres szakmai egyeztetésben veszünk részt pedagógus szervezetekkel és Újhelyi Istvánnal (EP-képviselő, az Európai Parlament közegészségügyi bizottságának tagja), melynek nyomán szakmai akciótervet küldtünk meg a Miniszterelnöki Hivatalnak és a Köznevelésért felelős államtitkársághoz. A Miniszterelnöki Hivatalban szakmai egyeztetésre is sor került Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszterrel, Maruzsa Zoltán köznevelésért felelős államtitkárral és a pedagógus szakszervezetekkel (PDSZ és PSZ).

[unicef_magyarorszag_covid-19_mentalhigienes_javaslat.pdf](#)

UNICEF Magyarország

- **Rajtad áll a jövőd program**

A program keretein belül 10 csapat aktív mentorálása zajlott le, őket segítettük ötleteik kidolgozásában. Augusztusban kiválasztottuk azt a két nyertes csapatot, akik további szupervízióban vehetnek rész szervezetünk által, illetve ösztöndíjban is részesülnek, amelyet projektjük megvalósítására fordíthatnak. A témában sajtóközleményt adtunk ki, illetve a programunk által beadott 500.000 USD összegű pályázat utolsó fordulójaként szakmai találkozón vettünk részt a Velux Foundationnel.

Magyar Pedagógiai Társaság

Gyermekérdekek Szakosztálya - Korczak

Munkabizottság

- **Törvénymódosítás a kórházpedagógia legitimációjáért**

Az MPT Gyermekérdekek Szakosztálya – Korczak Munkabizottság 2018-ban levélben fordult az Alapvető Jogok Biztosához azzal a figyelemfelhívással, mely szerint a tartósan egészségügyi intézményben (kórházban) gyógykezelt tanköteles gyerekek helyzetéről, tanításáról nincsen egyértelmű jogszabály. A Hivatal 2019. évi Jelentésében számolt be arról, hogy az „ex lex” helyzet megoldására felhívta az illetékes miniszter figyelmét.

A felszólamlás végül elérte célját. A „2021. évi LII. törvény egyes köznevelést érintő törvények módosításáról” végre „nevesítette” e tanulók jogállását, s a köznevelési törvény hatálya alatt tekinti ezentúl a tartós gyógykezelés alatt álló gyermeket, tanulót a törvényben kedvezményezett „kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanulók” körében .

Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat

- **Nemzetközi Médiakonferencia - szeptember 27-28.**

A Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat (NGYSZ) 2021.

szeptember 27-28-án tizenegyedik alkalommal rendezte meg „A média hatása a gyermekekre és fiatalokra” című konferenciáját. Az előadások október közepétől lesznek elérhetőek a Gyermekmentő Szolgálat YouTube-oldalán.

Ez a nemzetközi konferencia páros években egy internetkonferencia, „Az internet hatása a gyermekekre és fiatalokra” címmel, az Európai Unió Safer Internet Program támogatásával, páratlan években pedig egy médiakonferencia „A média hatása a gyermekekre és fiatalokra” címmel, az NMHH támogatásával. „A média hatása a gyermekekre és fiatalokra” c. konferencia.

Magyar LMBT Szövetség

- **Propagandatörvény – Ne hagyd magad!**

A Háttér Társaság Jogsegélyszolgálatja ingyenes jogi segítséget nyújt bárkinek, akit hátrány ér a homoszexualitás és transzneműség megjelenítését tiltó új jogszabályok miatt. Ehhez viszont arra van szükség, hogy minden ilyen esetről értesüljünk. Tájékoztató és bejelentő-felület: <https://hatter.hu/hirek/ne-hagyd-magad-jelentsd-ha-hatrany-ert-a-propagandatorveny-miatt>

- **Új kiadványok**

Megjelent a Háttér Társaság új kiadványa: Hogyan léphetünk fel az LMBTQI és nemileg nonkonform gyerekekkel és fiatalokkal szembeni erőszak ellen? címmel. A kiadvány a 9 ország részvételével zajló Sokszínűség és Gyermekkor projekt keretében készült. Elsősorban az oktatás, a gyermekvédelem és családsegítés, a média, az egészségügy és a sport területén dolgozó szakembereknek szól, praktikus tanácsokkal és jó gyakorlatokkal.

- Érdemes figyelni az egyesület honlapját, mert nemsokára megjelenik a **Biztonságban a neten: Útmutató az LMBTQI fiatalok védelméhez az online világban** című kiadványunk is.

- **LMBTQI téma a XXI. Országos Neveléstudományi Konferencián**

A Háttér Társaság jelentkezését is elfogadták az idei Országos Neveléstudományi Konferenciára, amit idén november 18-20-ig rendeznek meg Szegeden. A konferencia témája. „a neveléstudomány válaszai a jövő kihívásaira”. Az LMBTQI diákok elleni erőszak és diszkrimináció elleni fellépésről fogunk beszélni az oktatási intézményekben.

Pressley Ridge Alapítvány

- **Traumatudatosság és korai prevenció - ECLIPS projekt**

2021. januárjában négy európai partner – Belgium, Lettország, Magyarország és Olaszország – kezdett dolgozni azon, hogy segítse a kisgyermekkel közvetlenül foglalkozó szakembereket (bölcsődei gondozók, védőnők, gyermekorvosok) a családon belüli erőszak áldozatává váló gyerekek eseteinek felsimerésében és jelzésében, valamint a trauma tüneteit mutató gyerekekről való megfelelő gondoskodásban. Az ECLIPS nevet viselő projekt keretében a kisgyermekkel közvetlenül kapcsolatba kerülő szakemberek számára felismerést és jelzést segítő eszköz, traumatudatos ellátási protokoll és egy VR eszközre épülő képzési anyag készül.

Az első hónapok a probléma alapos tanulmányozásával teltek. Átnéztük a nemzetközi szakirodalmat, majd azt kibővítettük a partnerországokban végzett kutatások beszámolóival. Ezenkívül minden projektpartner fókuszcsoportokat szervezett, hogy megismerjük a szakértők véleményét is. Meghallgattunk gyermekekkel közvetlenül foglalkozó szakembereket, szakpolitikusokat és a családon belüli erőszak áldozataivá váló gyermekekkel foglalkozó egészségügyi szakembereket.

Jelenleg a projekt második szakaszában vagyunk: szakmai műhelyekben, szakemberek bevonásával dolgozik minden partnerország. A szakmai műhely nem annyira egy hely, mint inkább egy tér, ahol az érintettek (kisgyermekkel közvetlenül foglalkozó szakemberek, szülők, szakpolitikai képviselők, kutatók) közösen, kreatív módon próbálnak gyakorlati megoldást találni ezekre a problémákra. Az olasz UNIMORE Egyetem és a lett Centrs Dardedze szakmai műhelyei egy felismerést és jelzést segítő eszközt fejlesztenek ki, míg a belga UCLL Egyetem és a magyar Pressley Ridge Alapítvány szakmai műhelyében egy traumatudatos gondozási protokoll kidolgozásában vesznek részt szakemberek és szülők. A traumatudatos ellátási protokoll 2022. első hónapjaiban kerül kipróbálásra, majd a tapasztalatok után véglegesítésre. Személyesen lehet érdeklődni a projekttel kapcsolatban Varga-Sabján Dóránál a vargasabjan@gmail.com email címen. További információ: a [Facebook](#) vagy [Linked-In](#) oldalunkon, és látogasson el a www.eclipsproject.eu weboldalra. A kutatás és a készülő protokoll magyar vonatkozásairól hamarosan publikáció készül.

MEGFIGYELŐ INTÉZMÉNYEINK HÍREI

Alapvető Jogok Biztosának Hivatala

- **2021 harmadik negyedében az alapjogi biztos több, érdeklődésre számot tartó gyermekjogi tárgyú egyedi, illetve átfogó vizsgálatát zárta le jelentéssel.**

Egy egyedi panaszügy vizsgálata kapcsán az ombudsman azt tárta fel, hogy a hatályos jogi szabályozás nem biztosítja, hogy az örökbefogadás kérdésében eljáró gyámhatóság minden esetben értesüljön a gyermeket érintő apasági per megindításáról. A biztos jelentésében a jogbiztonság követelményével, illetve a gyermek legjobb érdekét figyelembe vevő eljárás elvével összefüggő visszásság orvoslása érdekében felkérte az igazságügyi minisztert, hogy kezdeményezze a polgári perrendtartásról szóló törvény módosítását az örökbefogadást követően induló, illetve folyamatban lévő apaság megállapítása iránti perről való hivatalos tudomásszerzés biztosítása érdekében.

Egy szülői panaszbeadvány kapcsán jelentésében azt tárta fel a biztos, hogy az érintett iskola és a fenntartó tankerület eljárása a tanulók iskolából való távolmaradási kérelmének elbírálásakor a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való joggal összefüggő visszásságot okozott. Az ombudsman felhívta a figyelmet, hogy a járványhelyzetben is érdemben kell vizsgálni az egyéb alapos indokból való mulasztás fennállását, a szülők számára pedig megfelelő információkat kell biztosítani. A jelentésben a biztos ennek kapcsán külön is kiemelte, hogy a járványhelyzet ismételt fennállása esetén az iskola átfertőzöttségi adatait – például a fertőzött tanulók, pedagógusok számát, a digitális oktatásra áttért osztályokat – folyamatosan aktualizálva, anonim módon tegyék nyilvánosan elérhetővé.

Alapvető Jogok Biztosának Hivatala

Egy másik jelentésében az ombudsman azt állapította meg, hogy Magyarországon jelenleg akadályokba ütközik a gyermek- és serdülőkori potenciális szuicid magatartások felismerése, illetve hatékony megelőzése. A biztos az egyedi panasz vizsgálata kapcsán rámutatott arra, hogy a „kapuőr” szerepét betöltő iskolapszichológusok feladatai kapcsán a megfelelő szakmai szabályozók és gyakorlat hiányában sérülhetnek a gyermekek jogai. A biztos ezért kezdeményezte az emberi erőforrások miniszterénél, hogy hozzon létre egy olyan szakmai munkacsoportot, amely áttekinti a jelenlegi gyakorlatot, illetve egységes fogalomhasználaton alapuló, átfogó jellegű szakmai szabályozókat alakít ki a gyermek- és serdülőkori öngyilkos magatartás felismerése, ellátása és megelőzése tárgyában.

EGYÉNI TAGJAINK HÍREI

- **Dr. Lux Ágnes előadása**

Előadást tartott a gyermekek meghallgatásának gyermekjogi – alkotmányjogi garanciáiról és interjútechnikáiról, továbbá rapportórként vett részt az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala által, a Dél-európai országok Kínzás Elleni Küzdelem Nemzeti Mechanizmusai számára szervezett nemzetközi konferencián, 2021. szeptember 29-30-án, Budapesten.

Október 21-én, a Társadalomtudományi Kutatóközpontban műhelyvita lesz Lux Ágnes “A gyermekjogok és a kereszténység összefüggései” című könyvének kéziratáról. Az eseményről bővebben :

<https://jog.tk.hu/esemeny/2021/09/muhelyvita-a-gyermekjogok-es-a-keresztenyseg>

- **Dr. Parti Katalin tanulmánya**

Katalin Parti, Robin A. Robinson, David Kohlmann, Enikő Virágh, Dóra Varga-Sabján: Beyond Obstacles: Toward Justice for Victims of Sexual Violence in Hungary. A Literature Review.

<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/15248380211027990>

- **Dr. Rácz Andrea konferencia részvételei**

Gábor Juhász – Andrea Rácz: Data collection on child abuse and neglect in Hungary. Action CAN-MDS II ‘Coordinated Response to Child Abuse & Neglect via a Minimum Data Set: from planning to practice’ Towards the establishment of an inter-sectoral epidemiological surveillance mechanism for child abuse and neglect incidents in European countries: challenges & lessons learned from the piloting of CAN-MDS System. European Conference 06/29-30/2021 (online)

- Andrea Rácz: From paternalism to service-focused child protection system. XVI International EuSARF Conference 2021 – The Perspective of the Child (ZHAW Zurich University of Applied Sciences with European Scientific Association on Residential & Family Care for Children and Adolescents (EuSARF) (Zürich, 1-3.09.2021, online) <https://eusarf2021.ch/>
- Rácz Andrea – Sik Dorottya: Factors behind running away from the Hungarian child protection system: violence, abuse and prostitution in youngsters' life history. 4th European Conference on child abuse. 2021.09.13-15. (online from Slovenia) (poster) <http://ecdv-ljubljana.org/> and http://ecdv-ljubljana.org/PROGRAM/ECDV_2021_zbornik_f.pdf
- **Rácz Andrea tagunk által képviselt Rubeus Egyesület videópályázatot hirdetett a gyermekvédelemmel érintett gyermekek és fiatalok körében 'Aki vagyok' címmel, melyre 37 db pályamű érkezett:** <http://rubeus.hu/null/aki-vagyok-palyamuvek-kozonsegszavazas#more-747>
- Hamarosan zárul az a projekt, amelyet a BM - NBT támogat: Családi Egyensúly támogatása a gyermekvédelemben, ennek keretében készített a Rubeus Egyesület partnere, az Ébredések Alapítvány **egy asszertív kommunikációt elősegítő appot a fiataloknak:**
- A projektről: <http://rubeus.hu/projektek/csaladi-egyensuly-tamogatasa-a-gyermekevedelemben>
- Az app, neve: Asszerteen:
<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.nomo.asszerteen>

EGYÉB HÍREK, PROGRAMOK

KONFERENCIÁK

- **Az Európa Tanács magyar elnökségének gyermekjogi konferenciája, 2021. október 7-8.**

Rights, opportunities and well-being of children and young people in the digital age.

Európai Ifjúsági Központ. Budapest.

Regisztráció: <https://coe-bp-conference.hu/en/>

- **1st High-Level International Conference organised in the framework of the EU and Council of Europe joint project “CP4Europe – Strengthening National Child Participation Frameworks and Action in Europe”** scheduled to take place online on **21 October 2021, 14.00-17.30 (CET)**.

<https://www.coe.int/en/web/children/cp4europe>

- **World Congress on Justice With Children, 2021. November 15-20.**

The World Congress on Justice With Children is an international milestone that gathers children alongside policymakers, legal practitioners, academics, and civil society representatives with relevant work experience to influence Child Justice, explore best practices, foster scientific cooperation, and raise awareness on child-friendly justice.

<https://justicewithchildren.org/online-2021/>

Gyermekjogi
Civil
Koalíció

2021. október